

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: M. B., narozený dne X,
bytem X,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 5. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 6. 5. 2021, č. j. X se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 68 Kč, a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalovaná rozhodnutím č. j. X ze dne 12. 10. 2020 zamítla žalobcovi žádost o invalidní důchod. Na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Karlovy Vary dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 40 %. Invalidita mu vznikla dne 14. 2. 2020. Podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se jedná o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %. Žalobci však nenáleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, poněvadž v období před vznikem invalidity nezískal potřebnou dobu pojištění.
2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami, v nichž poukázal zejména na řadu

chybějících položek v přehledu o své době pojištění. Tyto položky měly správně zahrnovat např. evidenci práce v zahraničí, základní vojenskou službu či evidenci na Úřadu práce. V námitkách také žalobce poukázal na zhoršení svého zdravotního stavu, a to na třetí stupeň invalidity. Námitky žalovaná zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek svým lékařem, z něhož vyplynulo, že hlavní příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitolu XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddíl E (Dorzopatie a Spondylopatie), položku 1c (Bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének, se středně těžkým funkčním postižením) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 30-40 %. Lékař žalované upřednostnil horní hranici, tj. 40 %. I při zohlednění základní vojenské služby a doby zaměstnání na území Německa však žalobci v obou rozhodných obdobích chybí jistý čas ke splnění zákonem kýžené časové podmínky. V rozhodném období pětiletém získal žalobce podle žalované 4 roky a 198 dnů z potřebných pěti. V rozhodném období desetiletém získal žalobce podle žalované 8 roků a 56 dnů z potřebných deseti.

3. Proti rozhodnutí žalované žalobce brojil žalobou, v níž namítl, že jeho zdravotní stav odpovídá již třetímu stupni invalidity. K jeho uzdravení nepomohla ani operace ze dne 22. 11. 2018, po níž však není schopen vrátit se do pracovního procesu ani plnit privátní roli otce a manžela. Jeho intenzivní problémy s páteří a pohybovým aparátem provází bolesti a mají i své psychické konsekvence, jak dokládají předepsaná antidepresiva.
4. Žalovaná ve vyjádření k žalobě zdůraznila, že k přiznání invalidního důchodu je zapotřebí splnění dvou podmínek: vznik invalidity i získání potřebné doby pojištění. V žalobě však žalobce namítá pouze přiznání výše invalidity. K tomu žalovaná uvedla, že vycházela z lékařského posudku, který se podle ní vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi významnými pro posudkový závěr. Poněvadž žalobce nesouhlasí s posouzením svého stavu z medicínského hlediska, navrhla žalovaná důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány

Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).

8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce.
10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 40 %, a proto se v jeho případě jedná o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobce shledala postižení, jak ho vymezuje kapitola XIII, oddíl E, položka 1c vyhlášky o posuzování invalidity, tj. středně těžké funkční postižení, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny. Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje hodnotu 30–40 %. Míru poklesu pracovní schopnosti u žalobce posudková komise zhodnotila při horní hornici i s ohledem na povolání. Celková míra poklesu pracovní schopnosti u žalobce tak činí 40 %. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila 14. 2. 2020, tzn. den neurochirurgického vyšetření žalobce. Stanovena platnost do dne 31. 1. 2023.
11. Žalobce prostřednictvím e-mailu své manželky závěry posudkové komise zpochybnil. Posudková komise podle tohoto sdělení nevzala na zřetel medikaci žalobce, dále stanoviska jiných lékařů, dále nemožnost žalobce zapojit se do pracovního procesu a nakonec ani naplánovaný další chirurgický zákrok u žalobce. Také touto cestou žalobce poukázal na nezohlednění faktů z lékařských zpráv ke dni 21. 1. 2022, resp. 2. 2. 2022. K tomuto soud dodává následující: posudková komise podložila své závěry reflexí čtyřiceti lékařských zpráv. Medikaci zmiňuje její posudek v diagnostickém souhrnu, přičemž je třeba také zdůraznit její obsažení právě v reflektovaných lékařských zprávách. Obtíže při výkonu zaměstnání posudková komise zohlednila stanovením horní procentní hranice co do poklesu pracovní schopnosti. Stran lékařských zpráv datovaných 21. 1. 2022, resp. 2. 2. 2022 soudu nezbyvá než citovat § 75 odst. 1 s. ř. s.: „Při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.“ Správní orgán v žalobcově věci rozhodl dne 6. 5. 2021. Posudková komise ve věci jednala dne 14. 9. 2021. To samozřejmě nebrání

zohlednění nových skutečností v příštím správním (potažmo i soudním) řízení. Poněvadž platnost posudkového hodnocení končí dne 31. 1. 2023, bude znovu, a to relativně brzy, žalobcův zdravotní stav posouzen. Při tomto posouzení bude žalovaná vázána novými skutečnostmi, které o zdravotním stavu žalobce vyjdou najevo, včetně zpráv o žalobcově stavu po dalším chirurgickém zákroku.

12. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobce není schopen práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách. Schopen však lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu. Celkově vzato schopen práce s dodržáním výše uvedených obecných pracovních kontraindikací.
13. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobce odpovídá 40 %, což podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě prvního stupně, která byla dána jak ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícímu rozhodnutí zamítajícímu žalobcovu žádost o invalidní důchod.
14. Podle ustanovení § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.
15. Účastníku řízení bylo v době vzniku invalidity více než 38 roků, takže byla zkoumána obě rozhodná období. V průběhu soudního řízení vydala žalovaná dne 12. 10. 2021 rozhodnutí č. j. X. Daným rozhodnutím žalovaná přiznala žalobci invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, poněvadž v rozhodném období splnil potřebnou dobu pojištění, jež mu byla započtena v celkovém počtu 5677 dní. K této cifře žalovaná dospěla po sečtení české i německé pojišťovací době žalobce. Žalovaná vedle české národní úpravy aplikovala též evropskou – konkrétně čl. 46, čl. 6 a čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004. Invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně žalovaná žalobci přiznala od získání potřebné doby pojištění, tj. ode dne 5. 1. 2021. Znamená to tedy, že žalobce splnil podmínky po výplatě dávek invalidního důchodu již před vydáním napadeného rozhodnutí.
16. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobce nesplnil podmínky pro přiznání invalidního důchodu, bylo žalobou napadené rozhodnutí založeno na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc žalované vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.).
17. Žalovaná je v dalším řízení vázána skutkovým stavem zjištěným na základě provedení dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita prvního stupně žalobce vznikla ke dni 14. 2. 2020, přičemž nárok na výplatu příslušných dávek žalobci vznikl ke dni 5. 1. 2021.** Z toho bude žalovaná vycházet při formulaci nového rozhodnutí (§ 78 odst. 6 s. ř. s.)

18. Procesně úspěšný žalobce má vůči neúspěšné žalované právo na náhradu řízení (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Žalovaná je proto povinna do jednoho měsíce ode dne právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 68 Kč za doložené poštovní služby využité žalobcem při komunikaci se soudem.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 25. března 2022

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně